

Marian Maciejuk

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY W STRUKTURZE ZADAŃ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE

1. Wstęp

Bezpieczeństwo publiczne swoim zakresem obejmuje nie tylko zagrożenia przestępczością lub wykroczeniami, ale także szeroko rozumianymi katastrofami, pożarami, klęskami żywiołowymi, terroryzmem czy epidemiami chorobowymi, na które narażona jest społeczność zamieszkująca określone terytorium. Każdy kraj powinien być przygotowany instytucjonalnie, materialnie i organizacyjnie, aby móc przeciwdziałać tym negatywnym zjawiskom.

Reaktywowanie w Polsce instytucji samorządu terytorialnego w 1990 r. na szczeblu gminnym i utworzenie samorządowych powiatów oraz województw w 1999 r. stworzyło możliwości aktywnego uczestnictwa społeczności w terenowym sprawowaniu władzy. Realizacja zadań własnych samorządów, obejmująca m.in. zarządzanie porządkiem oraz bezpieczeństwem publicznym, scedowana została właśnie na samorządy, które najdokładniej w istniejącej strukturze władzy potrafią identyfikować problemy nurtujące społeczności lokalne. Samorządy różnych szczebli zarządzania dysponują zaś dużymi możliwościami kreowania standardów bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie sprawowanej jurysdykcji w ścisłej współpracy z rządową administracją zespoloną i niezespoloną.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie zakresu zadań dotyczących bezpieczeństwa publicznego realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, tj. gminy, powiaty i województwa samorządowe w Polsce w świetle aktualnych regulacji prawnych i rozwiązań instytucjonalnych.

2. Zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego

Zadania związane z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego ustawodawca zaliczył do podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego. Zakres działalności poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego został jednak

zróżnicowany. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zadania własne gminy obejmują m.in. sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej [Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym..., art. 7 ust. 1 pkt 14]. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym m.in. w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli [Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym..., art. 4 ust. 1 pkt 15]. Natomiast samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami m.in. w zakresie bezpieczeństwa publicznego [Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa..., art. 14 ust. 1 pkt 14]. Jednocześnie na podstawie ustawy o Policji wojewoda oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta sprawujący władzę administracji ogólnej oraz organy gminy, powiatu i samorządu województwa wykonują zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w ustawach.

Tak więc gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego dąży do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, samorząd województwa zaś wykonuje określone ustawami zadania o charakterze wojewódzkim. Istnieją jednak znaczne różnice terminologiczne w określeniu wykonywanych zadań przez poszczególne szczeble jednostek samorządu terytorialnego. Gmina i powiat wykonują zadania publiczne w zakresie „porządku publicznego” i „bezpieczeństwa obywateli”, a samorząd województwa w zakresie „bezpieczeństwa publicznego”. Jednocześnie ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawa o samorządzie powiatowym odróżnia zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli od zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej (i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi i środowiska), a ustawa o samorządzie województwa zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego od zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.

Zacytowane na początku przepisy ustaw ustrojowych jednostek samorządu terytorialnego tylko w przypadku gmin określają wprost, że gmina wykonuje zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli jako zadania własne. Niemniej jednak określenie zadań z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz bezpieczeństwa publicznego jako zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego wynika bezpośrednio z Konstytucji RP oraz innych przepisów ustrojowych. A zatem Konstytucja wprowadziła zasadę wykonywania zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadań własnych.

Powyższa zasada znajduje swoje odzwierciedlenie również w ustawach ustrojowych jednostek samorządu terytorialnego:

- gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (art. 2 ust. 1). Natomiast obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej może być nakładany na gminę jedynie na podstawie wyraźnego przepisu ustawy (art. 8 ust. 1);

- powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (art. 2 ust. 1). Jednakże ustawy mogą określać niektóre sprawy należące do zakresu działania powiatu jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez powiat (art. 4 ust. 4);
- samorząd województwa wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (art. 6 ust. 1 pkt 1). Ustawy mogą określać sprawy należące do zakresu działania województwa jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez zarząd województwa (art. 14 ust. 2).

W związku z powyższym także zadania powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz zadania samorządu województwa w zakresie bezpieczeństwa publicznego należą do zadań własnych odpowiednio powiatu i samorządu województwa.

3. Zarządzanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym w Polsce

Zarządzanie strategiczne w dziedzinie ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli ma strukturę hierarchiczną. Powyższa struktura odpowiada strukturze podziału terytorialnego kraju, w związku z czym wyróżniamy:

- strategie centralne – realizowane przez rząd, obejmujące swym zasięgiem obszar całego kraju,
- strategie regionalne – obejmujące terytorium danego województwa,
- strategie lokalne – powiatowe i gminne.

Układ taki odzwierciedla elementy polityki interregionalnej rządu w ramach realizowanej przez poszczególne szczeble administracji publicznej funkcji. Równorzędne regiony realizują określoną politykę interregionalną, w ramach której równorzędne jednostki samorządu terytorialnego wspomagają wzajemnie swoje działania lub konkurują w określonych obszarach działalności. Strategie funkcjonalne z zakresu bezpieczeństwa publicznego poszczególnych szczebli powinny charakteryzować się spójnością oraz być względem siebie kompatybilne. Od tych dwóch cech w dużej mierze zależy sukces procesu decyzyjnego oraz uzyskane efekty.

Zarządzanie strategiczne bezpieczeństwem na poziomie centralnym sformułowane zostało w rządowym *Programie poprawy bezpieczeństwa obywateli – Bezpieczna Polska*, przyjętym do realizacji przez Radę Ministrów w dniu 28 sierpnia 2002 r. (por. [<http://www.mswia.gov.pl>]). Struktura programu obejmuje: punkt wyjścia, główne cele, podstawowe warunki realizacji, realizację głównych celów poprzez zapobieganie przestępczości, skuteczne ściganie i karanie sprawców przestępstw oraz warunki organizacyjne i finansowe, a także podsumowanie.

Strategie regionalne wynikają z nowego podziału administracyjnego kraju wprowadzonego z dniem 1 stycznia 1999 r. W wyniku reformy administracyjnej zmienił się charakter organów terenowej administracji rządowej oraz tzw. rządowej admini-

stracji specjalnej, która rozdzieliła się na administrację niezespoloną i administrację zespoloną. Administracja zespolona na szczeblu wojewódzkim została podporządkowana wojewodzie. Większość podmiotów zespolonych z wojewodą odpowiada za porządek i bezpieczeństwo publiczne. Są to:

- Policja,
- Państwowa Straż Pożarna,
- Inspektorat Ochrony Środowiska,
- Inspektorat Inspekcji Farmaceutycznej,
- Inspektorat Inspekcji Weterynaryjnej,
- Inspektorat Inspekcji Handlowej,
- Inspektorat Inspekcji Nasionnej i Ochrony Roślin,
- Inspektorat Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych,
- Komenda Wojewódzka Straży Rybackiej.

Strategie regionalne kierowane są do różnych podmiotów funkcjonujących w województwie. Wyznaczają płaszczyzny współdziałania różnorodnych inicjatyw, także pozarządowych. Szczególny nacisk kładzie się na działania prewencyjne (zapobiegawcze), które przynoszą najbardziej trwałe skutki w postaci wzrostu świadomości społecznej, integracji społecznej z problemami dotyczącymi przestrzegania porządku publicznego oraz współpracy społeczeństwa z organami porządkowymi. W konsekwencji oczekiwanym celem strategii regionalnej jest wzrost standardów porządku i bezpieczeństwa w regionie.

Strategie bezpieczeństwa w skali powiatowej wynikają z rozwiązań organizacyjnych polegających na zwierzchnictwie starosty (prezydenta miasta w powiatach grodzkich) nad służbami, strażami i inspekcjami rządowej administracji zespolonej. W przypadkach powiatów podwójnych, tj. powiatów grodzkich i powiatów ziemskich, funkcjonujące podmioty administracji zespolonej swoim zasięgiem obejmują obie te jednostki podziału administracyjnego. Stąd w zakresie tworzenia strategii bezpieczeństwa publicznego i koordynacji działań poszczególnych instytucji jednostki te są zobowiązane do współpracy. Programy bezpieczeństwa publicznego wymagają akceptacji starosty i prezydenta miasta.

W gminach również są tworzone strategie dotyczące bezpieczeństwa publicznego. Wynikają one ze strategii powiatowych i są realizowane przez podmioty administracji zespolonej, a zwłaszcza Policję. Gminy dodatkowo uzyskały przywilej tworzenia własnych formacji zajmujących się bezpieczeństwem obywateli. Są to straże gminne.

4. Wpływ jednostek samorządu terytorialnego na działalność Policji

Największą i najważniejszą rolę w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego obywateli odgrywa Policja. Funkcjonuje ona w ramach rządowej administracji zespolonej zorganizowanej na zasadzie hierarchicznej podległości od komisariatu

policji w gminie, poprzez komendę powiatową, wojewódzką, aż po komendę główną i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Prawo przewiduje uczestnictwo jednostek samorządu terytorialnego w funkcjonowaniu i realizacji zadań Policji na obszarze ich jurysdykcji. Przejawia się to m.in. w powoływaniu i odwoływaniu komendantów Policji. Komendanta powiatowego (miejskiego) Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji po zasięgnięciu opinii starosty. Opinia ta nie ma jednak charakteru zobowiązującego i komendant wojewódzki Policji może powołać i odwołać komendanta powiatowego Policji mimo negatywnego stanowiska starosty. Jest to rezultatem tzw. zespolenia Policji pod zwierzchnictwem starosty. Wpływu na obsadę stanowisk w Policji nie posiada natomiast samorząd województwa. Komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy Policji po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub wójtów. Opiniowanie to nie dotyczy komendanta komisariatu specjalistycznego (np. komisariatu kolejowego, wodnego czy lotniczego). Podobnie jak w przypadku starosty, opinia wójta nie jest obligująca przy obsadzaniu stanowiska przez komendanta powiatowego.

Osobnego wyjaśnienia wymaga zmiana organizacji Policji w Warszawie i związany z tym wpływ Prezydenta m. st. Warszawy na obsadę stanowisk w Policji. Komendant stołeczny Policji wykonuje zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji. Powołano również dodatkowy organ w strukturze Policji na obszarze m. st. Warszawy – komendanta rejonowego Policji, który wykonuje zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta powiatowego Policji. Prezydent m. st. Warszawy – wraz z wojewodą – opiniuje powołanie i odwołanie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (na wniosek Komendanta Głównego Policji) komendanta stołecznego Policji.

Kolejnym przejawem wpływu jednostek samorządu terytorialnego na funkcjonowanie Policji jest składanie przez Policję sprawozdań z działalności i informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz działania Policji na żądanie organów samorządu terytorialnego. Ustawa o Policji zobowiązuje komendanta powiatowego Policji i komendanta komisariatu Policji do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności, a także informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego odpowiednio starostom i radom powiatu oraz wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast) i radom gmin. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego organy jednostek samorządu terytorialnego mogą żądać niezwłocznego przedstawienia takich sprawozdań i informacji. Natomiast w zakresie dotyczącym działalności Policji na obszarze m. st. Warszawy komendant stołeczny Policji składa takie sprawozdania i informacje – Prezydentowi m. st. Warszawy i Radzie m. st. Warszawy. Komendanci rejonowi Policji (na obszarze m. st. Warszawy) nie składają już odrębnych sprawozdań. Ustawodawca zastrzega jednak, że w zakresie wykrywania przestępstw i ścigania ich sprawców sprawozdania i informacje mogą być przekazywane tylko i wyłącznie na żądanie sądu i prokuratora.

Na podstawie powyższych sprawozdań i informacji rada powiatu oraz rada gminy może przyjąć uchwałę określającą istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Uchwała ta nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonywania zadań przez Policję. Adresatami tych uchwał mogą być nie tylko organy wykonawcze gminy i powiatu zobowiązane do wykonywania uchwał organu stanowiącego, ale także właściwy komendant powiatowy Policji oraz komendant komisariatu Policji, a nawet kierownik rewiru i kierownik posterunku Policji. Po otrzymaniu takiej uchwały Policja powinna ukierunkować prowadzone działania według kryminologicznych priorytetów określonych przez władze samorządowe.

Bardzo istotnym uprawnieniem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub starosty jest prawo żądania od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Z uwagi na poważne konsekwencje tego uprawnienia ustawodawca wprowadził szereg zastrzeżeń, włącznie z prawem ingerencji innych organów. Przede wszystkim żądania te nie mogą być sprzeczne z prawem – gdy naruszają prawo, wówczas są uchylane przez wojewodę. Jeżeli w ocenie organu Policji żądanie jest sprzeczne z prawem – nie będzie wykonywane do czasu uzyskania decyzji wojewody w tej sprawie. Żądania takie nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Nie mogą również dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonania zadania przez Policję. Poza tym wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść tych żądań. Ponadto powinni składać swoje żądania na piśmie, a w przypadku przekazania ustnego – koniecznie je potwierdzić na piśmie. Komendant powiatowy Policji lub komendant komisariatu Policji zobowiązany jest do realizacji żądania, jeżeli nie jest w stanie go wykonać niezwłocznie, to przedkłada sprawę komendantowi Policji wyższego stopnia (tj. komendantowi wojewódzkiemu Policji lub komendantowi powiatowemu Policji).

Koszty związane z funkcjonowaniem Policji są pokrywane z budżetu państwa (z części sprawy wewnętrzne). Jednostki samorządu terytorialnego mogą uczestniczyć w pokrywaniu wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów funkcjonowania i utrzymywania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakupu niezbędnych im towarów i usług. Jednostki samorządu terytorialnego mogą również finansować koszty utrzymania dodatkowych etatów w rewirach dzielnicowych i posterunkach Policji na terenie powiatu lub gminy.

5. Realizacja zadań w jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa

W zarządzaniu bezpieczeństwem publicznym w powiatach powołano komisje bezpieczeństwa i porządku publicznego przy starostach. Warto zaznaczyć, że prezydent miasta na prawach powiatu i starosta powiatu ziemskiego mogą utworzyć w

drodze porozumienia komisję wspólną. Celem komisji jest realizacja zadań starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz wykonywania zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa.

Do zadań komisji należą:

- ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu,
- opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- przygotowanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektu budżetu powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie zleconych przez starostę, innych niż wymienione zagadnień dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Komisja jest zatem przede wszystkim organem opiniodawczo-doradczym starosty – prezydenta miasta na prawach powiatu. Jednakże należy zwrócić uwagę, że do jej zadań należy przygotowanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, czyli lokalnej strategii bezpieczeństwa. Program ten staje się bazą do budowy częściowych programów profilaktycznych ukierunkowanych na zwalczanie konkretnych zagrożeń i eliminowanie przyczyn ich powstawania.

Programy prewencyjne tworzone przez Policję we współdziałaniu z organami samorządu terytorialnego oraz organizacjami i instytucjami pozarządowymi powinny być ukierunkowane na [Zadania jednostek ... 2004, s. 20]:

- zapewnienie osobom zamieszkałym na obszarze powiatu bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych,
- zwalczanie przestępczości,
- ujawnianie i zwalczanie zjawisk patologii społecznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, a także zapobieganie takim zjawiskom,
- zapewnienie mieszkańcom możliwości sygnalizowania lub zgłaszania Policji o zdarzeniach i sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia albo porządkowi publicznemu, a także stworzenie warunków umożliwiających natychmiastową reakcję Policji na takie sygnały lub zgłoszenia,
- organizowanie, koordynowanie i wykonywanie czynności patrolowych, interwencyjnych, konwojowych oraz ochronnych,
- edukacja mieszkańców w zakresie uwarunkowań dotyczących utrzymywania porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz aktywnego udziału w przedsięwzięciach profilaktycznych podejmowanych na obszarze powiatu,

- kreowanie w społecznościach lokalnych pozytywnego obrazu Policji oraz podejmowanych przez Policję działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W tworzeniu i realizacji programów z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego uczestniczą straże gminne, w tych gminach, w których zostały powołane. Straże gminne ściśle współpracują z Policją [Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych...].

Z kolei rola jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa społeczności lokalnych powinna się skupiać przede wszystkim na następujących kwestiach [*Zadania jednostek ... 2004, s. 22*]:

- po pierwsze – organy jednostek samorządu terytorialnego powinny pełnić funkcję koordynatora działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na danym terenie i w danym czasie;
- po drugie – bezpieczeństwo to nie tylko indywidualne czy zbiorowe zachowania ludzkie, to także kwestia organizacji życia społecznego i jego warunków, by nie powstawały sytuacje zagrożenia czy też prowokujące zagrożenie. W tym względzie organy jednostek samorządu terytorialnego powinny kreować inwestycje na rzecz bezpieczeństwa – szczególnie w zakresie monitoringu miejsc zagrożonych czy też nowych rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych – konsultowane z Policją;
- po trzecie – organy jednostek samorządu terytorialnego powinny pełnić także funkcję koordynatora i organizatora w zakresie wypełnienia czasu wolnego młodzieży. Działalność rodziny i szkoły powinna być uzupełniana poprzez stwarzanie właściwych form życia społecznego w miejscu zamieszkania dzieci i młodzieży, jak np. udostępnianie boisk, sal gimnastycznych, świetlic, współorganizowanie i współfinansowanie działalności klubów i domów kultury itp.;
- po czwarte – rolą organów jednostek samorządu terytorialnego, w przypadkach wystąpienia potencjalnych zagrożeń, jest tzw. dobra współpraca ze środkami masowego przekazu. Powinna ona obejmować rzetelną informację o faktycznym stanie bezpieczeństwa, w całości pozbawioną elementów sensacji, jako czynnika podsycającego występujące zagrożenia. Organów jednostek samorządu terytorialnego (starosta, wójt, burmistrz, prezydent miasta), jako koordynator działań wszystkich podmiotów i służb w stanach zagrożenia, powinny odpowiadać za politykę informacyjną, obejmującą przede wszystkim informację o faktach, ich uwarunkowaniach i przyczynach, zakończoną wnioskami i sugestiami dotyczącymi bezpiecznych zachowań. Współpraca ta powinna być prowadzona zarówno przed potencjalnymi zagrożeniami, jak też w ich trakcie i po ich ustąpieniu.

6. Zakończenie

Zadania związane z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce są realizowane przez administrację rządową. Najważniejszą rolę przypisano Policji, która funkcjonuje w ramach rządowej

administracji zespolonej pod kuratelą ministra spraw wewnętrznych na szczeblu centralnym, pod zwierzchnictwem wojewody na szczeblu wojewódzkim oraz pod zwierzchnictwem starosty w powiecie. Jednostkom samorządu terytorialnego przypisano uczestnictwo w zarządzaniu bezpieczeństwem publicznym na ich terenie polegające przede wszystkim na współpracy i koordynacji działań. Dodatkowo polskie gminy mają możliwość tworzenia własnych straży gminnych.

Literatura

<http://www.mswia.gov.pl>.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU 2001 nr 142, poz. 1591, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (DzU 2002 nr 7, poz. 58, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (DzU 1997 nr 123, poz. 779 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU 2001 nr 142, poz. 1592, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 nr 142, poz. 1590, z późn. zm.).

Zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego (stan prawny na dzień 30 kwietnia 2004 r.) Informacja dla jednostek samorządu terytorialnego, Materiał przygotowany przez: Departament Porządku Publicznego MSWiA, Departament Administracji Publicznej MSWiA, Komendę Główną Policji, Warszawa 2004.

PUBLIC SAFETY AND ORDER IN THE TASKS STRUCTURE OF LOCAL AUTHORITY UNITS IN POLAND

Summary

The paper presents the scope of tasks referring to public safety and order implemented by Polish communes, districts, and self-government regions in relation to legislation in force at present and the commonly applied institutional solutions. The hierarchical structure of strategic management, with reference to ensuring public order and safety for our citizens was described, starting from the central strategy and moving down to local ones. The role of local authority units was also characterized as far as implementation of tasks referring to ensuring safety within local communities is concerned.